

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-333-0-4>

**FEATURES OF ADMINISTRATIVE DECISION-MAKING
IN PUBLIC GOVERNMENT BODIES**

**ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ
В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ**

Diachenko S. A.

*Doctor of Sciences in Public Administration,
Associate Professor of the Department
of Regional Policy
Educational and Scientific Institute of Public
Administration and Civil Service
Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

Дяченко С. А.

*доктор наук з державного
управління, доцент кафедри
регіональної політики
Навчально-науковий інститут
публічного управління та
державної служби
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка
м. Київ, Україна*

Poltavets T. V.

*Student of higher education at the second
(master's) level in the specialty
281 «Public management
and administration»
Educational and Scientific Institute
of Public Administration and Civil Service
Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

Полтавець Т. В.

*здобувачка вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
за спеціальністю
281 «Публічне управління
та адміністрування»
Навчально-науковий інститут
публічного управління
та державної служби
Київського національного
університету
імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Органи публічної влади забезпечують реалізацію державної політики, приймають важливі рішення, які впливають на життя громадян і розвиток країни. Відповідно, прийняття управлінських рішень в органах публічної влади є складним та багатограним процесом, оскільки він залежить від різноманітних факторів, таких як політичний контекст, соціальний клімат, економічні умови тощо. Ефективне прийняття управлінських рішень вимагає врахування потреб та інтересів громадян, забезпечення прозорості процесу

прийняття рішень та етичних норм, а також компетентності та відповідальності з боку державних службовців.

Вплив рішень органів публічної влади як на суспільство загалом, так і на окремих громадян має велике значення. Управлінські рішення можна розглядати у трьох аспектах, які визначають їхню природу та значення, а саме:

1. Як вид діяльності у керуючій системі. Управлінські рішення – це процес аналізу інформації, підготовки, вибору та реалізації стратегій, планів та дій для досягнення поставлених цілей. Керівники та менеджери впроваджують рішення та визначають, як оптимально використовувати ресурси і вирішувати проблеми, з якими стикається організація [2].

2. Як вид впливу керуючої системи на керовану систему. Управлінські рішення відображають роль та відносини між керуючою системою (наприклад, організацією або командою керівників) та керованою системою (наприклад, виробництвом, проектом або підрозділом). Ці рішення описують вплив, який керуюча система прагне здійснити на керовану систему для досягнення бажаних результатів.

3. Практична діяльність керівника. Управлінські рішення включають практичні дії та рішення, які приймаються самими керівниками на різних рівнях управління. Це може включати прийняття важливих стратегічних рішень, вирішення оперативних проблем, розподіл ресурсів та керування персоналом [3].

Такий поділ управлінських рішень допомагає зрозуміти всю їх різноманітність та комплексність, а також підкреслює важливість системного підходу до управління організаціями та процесами. Отже, управлінське рішення – це процес свідомого вибору з переліку альтернатив певного варіанту дій, які найшвидше сприяють досягненню в майбутньому бажаного стану організації [1].

У кожній країні можуть бути свої особливості прийняття управлінських рішень залежно від політичної системи, культурних відмінностей, рівня демократії та інших факторів. Розуміння та врахування цих особливостей допомагають покращити якість управління та забезпечити більш успішні результати для суспільства в цілому.

Прийняття управлінських рішень включає процес створення можливостей для зміни певного існуючого стану або ситуації. У цьому процесі управлінці мають обрати одну альтернативу з декількох можливих варіантів дій. Крім того, вони повинні мобілізувати ресурси,

як організаційні, так й індивідуальні, для реалізації прийнятого рішення. Основна мета управлінських рішень полягає в досягненні очікуваного результату, тому управлінці оцінюють різні альтернативи та вибирають ту, яка найкраще сприятиме її досягненню.

Доцільним вбачається виділення особливостей прийняття управлінських рішень в органах публічної влади в різних аспектах.

1. **Політичний контекст.** Рішення в органах публічної влади часто пов'язані з політичними процесами та ідеологіями, які можуть впливати на прийняття рішень та обмежувати або сприяти їх впровадженню.

2. **Відкритість та прозорість.** Управлінські рішення в органах публічної влади часто потребують високого рівня прозорості та відкритості перед громадськістю. Це може включати звітність, публічні обговорення та залучення зацікавлених сторін.

3. **Суспільний вплив.** Рішення, прийняті органами публічної влади, можуть мати значний вплив на життя громадян і розвиток суспільства в цілому. Тому дотримання соціальних потреб та інтересів є важливим аспектом у прийнятті рішень.

4. **Законодавчий контекст.** Органи публічної влади повинні діяти в межах законодавчих актів. А це, у свою чергу, вимагає врахування правових обмежень і виконання законів при прийнятті державно-управлінських рішень.

5. **Співробітництво та залучення стейкхолдерів.** Управлінські рішення в органах публічної влади часто вимагають співробітництва з різними стейкхолдерами, такими як інші державні органи, громадські організації, приватний сектор тощо.

6. **Довгостроковість.** Деякі рішення, прийняті органами публічної влади, можуть мати довгостроковий вплив на суспільство та інфраструктуру, тому потребують ретельного планування та оцінки можливих наслідків.

7. **Публічний інтерес.** Управлінські рішення в органах публічної влади повинні сприяти захисту публічного інтересу та задоволенню потреб громадян.

8. **Відповідальність та етика.** Керівники органів публічної влади повинні діяти відповідально і дотримуватись етичних норм при прийнятті рішень, оскільки їхні дії мають великий вплив на громадян та суспільство.

Ці особливості вимагають від керівників органів публічної влади здійснювати збалансований, обґрунтований та відповідальний підхід

до прийняття рішень, що, у свою чергу, сприяє досягненню оптимальних результатів для суспільства.

Таким чином, управлінські рішення в органах публічної влади мають свої унікальні особливості, які виокремлюють їх від рішень, прийнятих у приватному секторі. Суспільний вплив управлінських рішень підкреслює важливість забезпечення гармонізації інтересів різних стейкхолдерів. Сервісний орієнтир та відповідальність мають надзвичайно важливе значення у прийнятті управлінських рішень, керівники органів публічної влади повинні працювати на основі відкритості та підзвітності перед своїми співвітчизниками. Прозорість у процесі прийняття державно-управлінських рішень забезпечує довіру громадськості до органів публічної влади. В країнах з високим рівнем демократії органи публічної влади взаємодіють на паритетних засадах з інститутами громадянського суспільства, отримують їх підтримку і схвалення при обговоренні та прийнятті рішень з важливих питань. Сучасні державні структури лише тоді повноцінно функціонують і ефективно виконують свої обов'язки, коли беруть до уваги інтереси і запити суспільства й громадян.

Отже, успішне прийняття державно-управлінських рішень в публічному управлінні вимагає комплексного підходу, врахування соціальних, політичних, економічних та екологічних реалій, залучення стейкхолдерів та виконання законодавчих вимог. Ефективні управлінські рішення, прийняті органами публічної влади, будуть сприяти покращенню життя громадян, реалізації суспільних реформ та досягненню загальнонаціональних цілей за сучасних умов розвитку громадянського суспільства та партисипативної демократії.

Література:

1. Брюшкова Н. О., Ніколюк О. В., Удовиця О. Ф. Особливості прийняття управлінських рішень в публічному управлінні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 3. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.3.39 (дата звернення: 22.07.2023).

2. Петруня Ю. Є., Літовченко Б. В., Пасічник Т. О. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Дніпропетровськ. Університет митної справи та фінансів. 2015. 209 с. (дата звернення: 22.07.2023).

3. Яремко І. І. Особливості прийняття та реалізації управлінських рішень в системі публічного управління. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2021. № 7. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.08.2021.007> (дата звернення: 21.07.2023).